

NAZIV PREDMETA: Bioetički izazovi biokibernetike, neuroznanosti i transhumanizma

VRSTA (PREDAVANJE/SEMINAR): Predavanje

IME NOSITELJA PREDMETA: Prof. dr. sc. Tonči Matulić

IMENA NASTAVNIKA /SURADNIKA NA PREDMETU: Dr. sc. Ante Bekavac

JEZIK IZVOĐENJA PREDMETA MODULA: hrvatski

BROJ SATI NASTAVE: 8

OKVIRNI SADRŽAJ MODULA

Bioetika je neologizam koji želi obuhvatiti i promišljati etičke izazove nastale na područjima biomedicinskih i biologijskih znanosti. U njezinom fokusu je *bios*, život kako ga tumače, shvaćaju i s njime raspolažu suvremene pozitivne znanosti o životu i skrbi za zdravlje. *Bios* kao fokus bioetike određen je konkretnim uvjetima i mogućnostima tehničkog manipuliranja njime, činjenica koja uvjetuje uspostavu jedne sasvim nove vrste tehnike, dotično biotehnike koja određuje predmet istraživanja bioetičke discipline. Bioetika je, naime, disciplina koja na osnovama interdisciplinarnog pristupa kritički propituje i traži vrijednosne odgovore biotehničkih zahvata u *bios* u svim njegovim manifestacijama i na svim razinama, uključujući iznad svega ljudski život od njegova začeca do prirodne smrti. Fenomenologija biotehničkog zahvaćanja u život je već do danas postala veoma složena i zamršena, tako da je najprije nužno upoznati najvažnija i najizazovnija biotehnička područja s njihovim glavnim etičkim izazovima. U tom smislu ovaj predmet cilja na otkrivanje, upoznavanje i kritičko propitivanje biotehnike kao takve, zatim biokibernetike, tog jedinstvenog spoja organskog i inženjerskog, neuroznanosti i transhumanizma. Ovaj potonji kao ideja i kao pokret ima za cilj realizirati san o stvaranju „više nego ljudskoga“ čovjeka pomoću primjene genetičkog inženjerstva u savezništvu s kibernetikom, neuroznanostima i nanotehnologijom. U središtu svih bioetičkih istraživanja i promišljanja o suvremenim biotehničkim izazovima stoji, dakle, pitanje o čovjeku, jer sve se odvija polazeći od čovjeka i u odnosu na čovjeka. Bioetika fokusirana na etičke izazove biotehničkih fenomena nužno pretpostavlja jednu ontoantropološku paradigmu koju je u svakom kontekstu nužno kritički vrednovati u svjetlu datosti kršćanske antropologije koja u čovjeku i njegovom nepovredivom ljudskom dostojanstvu pronalazi vrijednosnu granicu svakog biotehničkog zahvata u *bios*. Cilj: upoznati bioetičke izazove biokibernetike, neuroznanosti i transhumanizma iz teološke perspektive te načine na koji oni provociraju teološko poimanje čovjeka, svijesti i savjesti, duše i tijela, zdravlja i bolesti, života i smrti. Kompetencije: poznavati bioetičku disciplinu i njezin odnos prema teologiji; poznavati osnovne pojmove biokibernetike, neuroznanosti i transhumanizma; prepoznati narav bioetičkoga izazova na spomenutim područjima; znati teološki i kritički se sučeliti s bioetičkim izazovima; poznavati metodu interdisciplinarnog izlaganja; znati moralno-teološki vrednovati bioetičke izazove.

POPIS LITERATURE

Tonči MATULIĆ, *Bioetika*, Zagreb, ³2012.; Ditmar MIETH, *Was wollen wir können?: Ethik im Zeitalter der Biotechnik*, Freiburg i.Br., 2002.; NOBLE, David, *The Religion of Technology: The Divinity of Man and the Spirit of Invention*, New York, 1999.; J. R. Russell– Nancey Murphy – C. T. Meyering (ur.), *Neuroscience and the Person: Scientific Perspectives on Divine Action*, Notre Dame, 2000.; Norbert WIENER, *God & Golem, Inc.: A Comment on Certain Points where Cybernetics Impinges on Religion*, Cambridge (Mass), 1964.

OPIS METODA PROVOĐENJA NASTAVE

Predavanja, rasprave na temelju pročitane literature, pojedinačne konzultacije.

OPIS NAČINA IZVRŠAVANJA OBVEZA

Pohađanje predavanja, sudjelovanje u konzultacijama, studiranje literature, raspravljanje na temelju zadane literature, prezentacija izabrane teme i izrada pisanoga rada, pismeni ili usmeni ispit.

OPIS NAČINA PRAĆENJA KVALITETE NASTAVE

Anonimna studentska anketa.

BROJ ECTS BODOVA: 4